

REDAKCE / 29. 1. 2021

Online aktivity Národního filmového archivu

Během kulturního lockdownu se značná část aktivit Národního filmového archivu přesunula do online prostředí. Přinášíme přehled toho nejdůležitějšího, co lze z činnosti filmových historiků, kurátorů a archivářů najít na síti.

Knihovna NFA nabízí svým čtenářům volně k prostudování více než třicet tisíc stran digitalizovaných materiálů. Veřejně přístupné jsou dobové filmové časopisy, ročenky, monografie či scénáře, o nichž jsme psali [dříve](#). Tato [služba](#) se nadále rozšiřuje – mezi nedávno zveřejněnými dokumenty nalezneme například filmografické přehledy jednotlivých národních kinematografií či soupisy zahraničních filmů uvedených v československé distribuci.

Kromě toho umožňuje knihovna zaregistrovaným čtenářům přístup k několika mezinárodním [licencovaným databázím](#). Vyhledávaným portálem je Screen Studies Collection, který obsahuje přes dva miliony záznamů z oblasti filmové historie, teorie a kritiky. Kromě samotných textů, které jsou jinak jen těžko dostupné, mají čtenáři k dispozici data ze dvou detailně zpracovaných filmografických databází – AFI Catalogu vytvořeného Americkým filmovým institutem a Film Index International zaštitěného Britským filmovým institutem. Dalšími licencovanými elektronickými zdroji, kterými knihovna NFA disponuje, jsou například akademické databáze JSTOR a EBSCO či mediální databáze Press Reader a Anopress.cz.

NFA nedávno zpřístupnil online [databázi](#) zkratk, pseudonymů a šifer autorů píšících o filmech. Projekt, který běží už od roku 2011, zahrnuje kolem šestnácti tisíc údajů a bude rozvíjen i v budoucnu. Snahou je zpracovat časové období od počátků kinematografie až po současnost. Databáze obsahuje tři navzájem propojené části – šifry, autory a periodika –, v nichž může uživatel vyhledávat.

Stejně jako knihovna musela být na podzim loňského roku uzavřena také badatelna **oddělení písemných archiválií**. Na webu NFA jsou nicméně zveřejněny archivní pomůcky, které slouží k bádání v již zpracovaných fondech pozůstalostí a institucí. Každá pomůcka obsahuje kromě samotného inventárního seznamu také historický úvod, rozbor archivního souboru, bibliografii a rejstříky. Osobní fondy, jež zahrnují nejrozličnější materiály od korespondence přes fotografie a kresby až po úřední dokumenty či výstřižky z denního tisku, tvoří pozůstalosti herců, režisérů, kameramanů, publicistů a dalších osobností spojených s kinematografií. Institucionální fondy obsahují archiválie z činnosti výrobních a distribučních společností a profesních sdružení působících ve filmovém průmyslu do roku 1945 (např. Elekta, Lucerna, Nationalfilm, Bratři Deglové ad.). Pro badatelské účely vytvořil NFA virtuální rozhraní, jež umožňuje přístup k přepisům rozhovorů ze sbírky zvukových záznamů. Zájemci o tuto službu mohou kontaktovat kurátorku Marii Barešovou.

Video a filmový obsah je veřejnosti dostupný skrze internetový server **YouTube**. Na kanálu NFA mohou diváci zhlédnout trailery digitálně restaurovaných filmů, ukázky z němých snímků doprovázených živou hudbou, dobové zpravodajské šoty, rozhovory s tvůrci a filmovými odborníky či záznamy přednášek s filmovou tematikou. Kanál Česká filmová klasika slouží výhradně k uvádění filmů. Vedle celovečerních snímků lze zde nalézt unikátní dokumenty nebo ceněné animované filmy. Skrze YouTube uvádí svůj online program také kino Ponrepo. Jeho dramaturgickou řadu tvoří promyšlené kurátorské výběry s lektorským úvodem a speciální dětské programy s navazující online dílnou.

Podrobnější informace o českých filmech mohou čtenáři dohledat na portálu **Filmový přehled**. Jeho databáze poskytuje ověřená data o snímcích uvedených v české distribuci, jednotlivých tvůrcích a produkčních společnostech. V magazínu Revue jsou publikovány články, studie a rozhovory s tematikou historie, aktuální tvorby a péče o české audiovizuální dědictví. Sekce Kontexty představuje konkrétní díla v širších souvislostech skrze propojení článků, dobových recenzí, obrazových materiálů a videí. Samostatná rubrika Film online nabízí jednoduchý přehled snímků ze sbírky NFA, které jsou dostupné na síti.

Na internetu si mohou čtenáři přečíst také **Iluminaci** – jediný český recenzovaný časopis pro vědeckou reflexi kinematografie, který Národní filmový archiv vydává již

od roku 1989. Starší čísla jsou až do ročníku 28 (2016) volně přístupná v digitální knihovně NFA. Novější ročníky si mohou zájemci zakoupit jak v tištěné podobě, tak ve formě e-časopisu na e-shopu NFA. Vybrané články jsou zdarma ke stažení na webu Illuminace.

E-shop NFA, který funguje v české i anglické jazykové mutaci, zahrnuje veškeré vydavatelské aktivity archivu – od knih přes DVD, Blu-ray a plakáty až po merch. Objednávky jsou zákazníkům zasílány poštou, nebo se lze domluvit na osobním odběru v sídle NFA.